

ДЕКЛАРАЦИЈА

ПЕТЕ МЕЂУНАРОДНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ О ЈАСЕНОВЦУ,

ПОСВЕЋЕНЕ ГЕНОЦИДУ ПОЧИЊЕНОМ НАД СРБИМА, ЈЕВРЕЈИМА И РОМИМА ТОКОМ

ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА У НЕЗАВИСНОЈ ДРЖАВИ ХРВАТСКОЈ

1) Пета међународна конференција о Јасеновцу,

- полазећи од неоспорних чињеница да се у данашњој Републици Хрватској намјерно и систематски затире сећање на геноцид који су власти квислиншке Независне Државе Хрватске (која је укључивала и подручје данашње Босне и Херцеговине, посебно муслимане прозване „цвијећем хрватског народа“) током Другог светског рата починиле над Србима, Јеврејима и Ромима;

- имајући у виду да се у хрватским јавним гласилима и квази историјским радовима, не само прећуткују, него и радикално умањују жртве овог геноцида, нарочито у Јасеновцу и њихов број своди на само 40 000 убијених Срба, Јевреја и Рома, као што је то у својству историчара, чинио и први предсједник независне Републике Хрватске Фрањо Туђман;

- имајући на уму да су усташе као починиоци злочина геноцида у Независној Држави Хрватској, укључујући и Анту Павелића, данас у Хрватској од стране веома утицајног десног крила историографије представљају као борци за национално ослобођење и независну Хрватску на тзв. темељу историјског и државног права хрватског народа;

- будући да историјски доказан геноцид над српским, јеврејским и ромским народом никада није био предмет примјерене политичке осуде ни у титовој комунистичкој Југославији, ни у данашњој Републици Хрватској и да хрватски народ никада није прихватио одговорност за геноцид који је у његово име почињен, како је то иначе урадио немачки народ за холокауст који су у његово име извршили нацисти, а да ни Римокатоличка црква није осудила злочине геноцида у НДХ као што је осудила злочине на другим европским стратиштима у Другом свјетском рату и извинила се због учешћа неких њених представника у њима;

- будући да власти Народне Социјалистичке Републике Хрватске, као федералне јединице у оквиру ФНРЈ односно СФРЈ, и данашње Републике Хрватске, као независне државе, никада нису понудиле и исплатиле обештећење жртвама геноцида и њиховим потомцима;

- будући да стратишта на којима су жртве овог геноцида биле мучене, масакриране

и убијане и масовне гробнице у које су бацане и без дужног поштовања и примјереног обреда покопане, до данас нису на ваљан начин обиљежени и заштићени;

- будући да су Анте Павелић и многи његови доглавници по окончању рата побјегли из Независне Државе Хрватске, користећи тзв. пацовске канале, укључујући и помоћ појединих ватиканских клирика и прелата, те да многим од њих није суђено у земљи, што би хрватски народ довело до признања непојмљивих злочина почињених у његово име и моралног просветљења и прочишћења;

2) имајући све то на уму, Пета међународна конференција о Јасеновцу закључује:

- да су злочини усташа над Србима, Јеврејима и Ромима током Другог светског рата у Независној Држави Хрватској смишљен и планиран геноцид, онакав какав је дефинисан Конвенцијом о спречавању и кажњавању геноцида, усвојеном од стране Генералне скупштине Уједињених нација 9. децембра 1948. године,

- да је приликом провођења геноцида само у јасеновачком систему хрватских концентracионих логора за истребљење Срба, Јевреја и Рома и неистомишљеника, мучено, пљачкано, силовано и потом убијано од стране Хрвата усташа 700 000 Срба, 23 000 Јевреја и 80 000 Рома, једино због тога што су припадали другом народу, вјери или раси;

- да је Независна Држава Хрватска била једина земља током Другог свјетског рата у којој су постојали концентрациони логори за истребљење дјете у Старој Градишци, Јасеновцу, Уштици, Јабланцу, Јастребарском, Ријечи код Јастребарског, Горњој Ријечи код Крижеваца и Лобограду и да је у њима, према непотпуним истраживањима страдало 42. 791 српско дијете, 5. 737 ромске дјете и 3. 710 јеврејске дјете;

- да је злочин геноцида у Независној Држави Хрватској по својим размјерама најближи холокаусту који је у нацистичкој Њемачкој извршен над Јеврејима;

- да је током провођења овог геноцида, велики број Срба био принуђен да, зарад спаса голог живота, промијени свој национални и духовно-историјски идентитет и да се одрекне своје православне вјере и под присилом и смртном пријетњом прихвати римокатолицизам;

3) полазећи од ових закључака, Конференција захтијева:

- да Република Хрватска, као држава хрватског народа, одлуком својих највиших органа, прихвати историјску и сваку другу одговорност за геноцид над Србима, Јеврејима и Ромима током Другог свјетског рата у Независној Држави Хрватској, укључујући и подручје Босне и Херцеговине;

- да се на достојан начин обиљеже и обезбиједе сва места злочина геноцида и чува успомена на његове многобројне жртве;

- да се у цјелини сачува и одржава као споменик жртвама јасеновачки комплекс концентрационих логора за истребљење Срба, Јевреја и Рома;

- да се утврди и спроведе програм заштите и уређења Спомен-подручја Доња Градина, који је наставак пројекта о уређењу Доње Градине из осамдесетих година XX вијека;

- да се у Републици Хрватској, Босни и Херцеговини, Републици Српској и Републици Србији одреди исти дан у знак сјећања на жртве геноцида у Независној Држави Хрватској – Србе, Јевреје и Роме;

- да се утврди и у разумном року исплати правична одштета жртвама овог геноцида и њиховим потомцима од стране Републике Хрватске.

Конференција очекује да међународна јавност, посебно државе антифашистичке коалиције Другог свјетског рата, подржи ову Декларацију о геноциду Независне Државе Хрватске, како би она, након седамдесет година чекања, угледала светлост дана.